

{Ozsvárt Viktória

Baráti, Jurovskij, Londoni Filharmonikus Zenekar

Tíz év után ismét Magyarországra látogatott a Londoni Filharmonikus Zenekar. A patinás múltra visszatekintő együttes szeptember végén előbb a pécsi Kodály Központban, másnap pedig Budapesten az Erkel Színházban adott koncertet; magam az utóbbi eseményen lehettem jelen. A program tudomásom szerint mindkét estén azonos volt: a hangverseny első részében Felix Mendelssohn két, slágerszámba menő kompozíciója, a *Hebridák* nyitány és az *e-moll hegedűverseny*, a második részben pedig egyetlen monumentális mű, Anton Bruckner 4. „Romantikus” szimfóniája hangzott el. Mindhárom műsorszám beilleszthető ugyan a „romantikus” skatulyába, de alapvetően különböző irányokból érkeznek. Míg Mendelssohn ezer szállal kötődik a klasszikához, Bruckner romantikája már inkább nosztalgikus, „múltidéző” jellegű. A műsorválasztásnál a szervezők valószínűleg törekedtek a viszonylag könnyen emészthető és a nehezebben befogadható művek valamiféle egyensúlyának kialakítására is. A választott kompozíciók azonban talán túl eklatáns példái kategóriájuknak: az a zenekedvelő, aki örömmel meghallgatja Mendelssohn elbűvölően dallamos *e-moll hegedűversenyét*, nem feltétlenül vevő Bruckner nagyívű formáinak befogadására is.

A koncert nyitószámaként Mendelssohn *Hebridák* nyitánya hangzott el. A ködös skót tájon szerzett impressziókat hangokba foglaló kompozíciót a Londoni Filharmonikusok élükön vezető karmesterükkel, Vlagyimir Jurovskijjal mintegy tetszetős ékszerként nyújtották át a közönségnek. A világos kontúrokkal dolgozó hangzás határozottan, mégis plasztikusan rajzolta ki Mendelssohn művének finoman szőtt szólamait. Az egyes hangszercsoportok ha nem is remekeltek, de átlagon felül helytálltak, érzékeny figyeltek egymásra és karmesterükre egyaránt. A zenekari arányokra alig lehetett panasz – talán helyenként a rezek ragadtatták magukat a kelleténél hevesebb megszólalásokra.

A bevált rutinnak megfelelően versenymű következett a műsoron: Mendelssohn hegedűversenyének szólistájaként Baráti Kristóf társult a zenekarhoz. Aki hallotta már Baráti hegedűjátékát, az tudhatja, hogy virtuozitásához nem fér kétség. Nem csupán magáról a briliáns technikai felkészültségről és a kiegyenlített hangképzésről van itt szó. Ami igazán fontos, hogy mindezeket az erényeket mélyen átgondolt és átélte zenei koncepció szolgálatába állítja. Mendelssohn hegedűversenye mégsem keltette a jutalomjáték érzetét. Az első tétel tempója kissé ingadozott, mintha szólista és zenekar sem találná a helyét, nem lenne biztos abban, mit is akar mondani ezzel az interpretációval. Talán túl sokat akartak mondani. Ezt az érzést erősítették a hegedűszólamban itt-ott felbukkanó mesterkélt egyenetlenségek, és Baráti olykor túlzó testbeszéde is. A második tétel bensőséges dallamosságában már jóval kevésbé kísértett a „slágerzene” mumusa, így végre felszabadultabb, és kényszerű túlértelmezéstől mentes muzsikálást hallhattunk. A zenekar puha színekkel szőtte körül a hegedű melódiáit, és magával ragadóan hatott gazdag, dús hangzása, amikor az előtérbe lépett. A harmadik tétel helyenként a hajszoltság benyomását keltette, a mendelssohni

tündérvilág apró szereplői ezúttal mintha valamilyen gyorsított felvételen táncoltak volna lelki szemeim előtt. Győzték a zenekari zenészek és győzte Baráti is, de a tétel *élénksége*, derűje odaveszett a *gyorsaságban*. A közönség kitörően lelkes tapsát Baráti Johann Sebastian Bach zenéjével köszönte meg – az *É-dúr partita Prelude*-je lenyűgözően hatott.

A második részt egymagában kitöltő Bruckner szimfónia előadók és közönség számára egyaránt kemény diónak bizonyult. A grandiózus tételek sok szép pillanattal örvendeztettek meg. A második tételben a telt hangzású vonóskar nagyívű dallamformálása magával ragadóan jelenítette meg a Schubertet idéző, feltartóztathatatlan menetelés melankóliáját. Emlékezetes marad a tétel gyönyörűen kiegyensúlyozott fuvola-oboa megszólalása is. Az előadás gyenge pontjának a rézfúvósok pontatlan belépései és bántó gikszerei mellett elsősorban a zenei folyamat töredezettsége bizonyult. A hol kamarazeneszerűen áttetsző, hol pedig már-már harsány, kitarulkozó szakaszok hullámzásából nem épült föl egy koherens zenei egész. Talán a zenészek fáradtsága, talán a közönségé az oka, de az egész helyett csupán többé vagy kevésbé jól megoldott részek sorjáztak, a revelációerejű Bruckner-élmény elmaradt.

Szeptember 30. – Erkel Színház. Rendező: Filharmónia Magyarország.